

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2021.gada 12.novembrī Nr. 1-5/264

Sociālās aprūpes centrs - pansionāts „Pērle”
perle@limbazi.lv

Limbažu novada pašvaldība
dome@limbazi.lv

Latvijas Republikas Labklājības ministrija
lm@lm.gov.lv

Par cilvēktiesību nodrošināšanu Sociālās aprūpes centrā - pansionātā “Pērle”

Viena no tiesībsarga funkcijām ir veicināt privātpersonas cilvēktiesību aizsardzību.¹ Tādēļ par vienu no prioritātēm tiesībsarga darbā ir izvirzīta personu ar īpašām vajadzībām tiesību aizsardzība ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas Prevenzijas daļas vadītāja Z.Rūsiņa, Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas Prevenzijas daļas vecākā juriste S.Garsvāne un Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas Prevenzijas daļas konsultante sociālajos jautājumos V.Sproģe-Saksone 2021. gada 1. oktobrī bez iepriekšējā brīdinājuma apmeklēja Sociālās aprūpes centru - pansionātu “Pērle”, U.Sproģa ielā 9, Umurgā, Limbažu novadā (turpmāk - Institūcija).

[1] Vizītes dienā Tiesībsarga biroja pārstāvji tikās ar Institūcijas direktori I.Elsti, sociālo darbinieci G.Niedrīti un citiem atbildīgajiem darbiniekiem. Vizītes laikā tika intervēti arī atsevišķi klienti, lai noskaidrotu viņu viedokli par Institūcijā noteikto darba organizāciju Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumu laikā un arī sniegtajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem.

Vizītes mērķis bija ne tikai iepazīties ar cilvēktiesību nodrošināšanas aspektiem, bet arī iepazīties ar apstākļiem Institūcijā pēc Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumu ieviešanas valstī. Apmeklējot Institūciju, uzmanība tika pievērsta arī jautājumiem par klientu tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, klientiem sniegtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, kā arī vispārējiem sadzīves apstākļiem institūcijā.

Vizītes dienā Institūcijā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus saņēma 32 klienti - to skaitā pensijas vecumu sasniegušas personas, personas

¹ Tiesībsarga likuma 11. panta 1. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=133535>

ar invaliditāti un personas, kuras nonākušas krīzes situācijā vai atveseļošanās periodā pēc smagām slimībām un traumām pašaprūpes spēju nostiprināšanai.

Saskaņā ar Institūcijas administrācijas sniegto informāciju, Institūcijā kopumā ir nodarbināti 15 darbinieki, no kuriem 2 ir administrācijas personāls (vadītājs un lietvedis) un 5 darbinieki, kas ir nodarbināti tehniskā nodrošinājuma un ēdināšanas sektorā.

Savukārt tiešajā saskarsmē ar klientiem Institūcijā strādā 8 darbinieki (1 sociālais darbinieks, 1 sociālais aprūpētājs, 5 aprūpētāji un 1 medicīnas māsa).

Apmeklējot Institūciju, Tiesībsarga biroja pārstāvji konstatēja atsevišķu cilvēktiesību standartu neievērošanu, kā arī Latvijas normatīvajos aktos noteikto principu pārkāpumus.

[2] **Attiecībā uz vispārējiem sadzīves apstākļiem** tika secināts, ka Institūcijā ir viens dzīvojamais korpuss un klienti pārsvarā ir izvietoti 2-vietīgajās, 3-vietīgajās un 4-vietīgajās istabās.

Vizītes dienā tika secināts, ka atsevišķu klientu istabās, klientu gultas atrodas ļoti cieši blakus viena otrai - attālumam starp atsevišķu klientu gultām nepārsniedzot pat vienu metru.

No starptautisko cilvēktiesību viedokļa raugoties, vispārējiem sadzīves apstākļiem institūcijā ir jābūt ne tikai higiēnas prasībām atbilstošiem, bet arī tādiem, kas nepieļauj pārapdzīvotību istabās, tādējādi nodrošinot nepieciešamo komforta līmeni ikvienam istabas iemītniekam.

Tādējādi norādāms, ka klientu izvietošana 3-vietīgajās un 4-vietīgajās istabiņās nespēj nodrošināt nepieciešamo komforta līmeni, īpaši situācijās, ja klientu gultas atrodas cieši viena blakus otrai, kā rezultātā klientiem ikdienas dzīvē netiek nodrošināts nepieciešamais privātums.

[2.1] Izvērtējot klientu vispārējos sadzīves apstākļus Institūcijā, tika secināts, ka klientu istabas, koplietošanas telpas un arī sanitārās telpas (labierīcības, dušas un vannas telpas), kuras nav remontētas, vizuāli izskatās nepievilcīgas un klientu objektīvajām vajadzībām neatbilstošas.

Institūcijas sanitārajās telpās bija manāms, ka esošā santehnika ir ievērojami novecojusi. Klientu sanitārajās telpās (gan labierīcībās, gan arī dušas un vannas telpās) atsevišķās vietās uz sienām bija redzams arī pelējums. Turklāt vienā no klientu sanitārajām telpām tika konstatēts, ka netiek nodrošināts nepieciešamais privātums situācijās, ja kāds no klientiem atrodas vannas telpā. Institūcijas administrācijai tika ieteikts minētajā vannas telpā nodrošināt aizslietni vai aizkarus.

Tāpat vizītes dienā tika secināts, ka vienā no Institūcijas sanitārajām telpām (klientu labierīcībās) bija izteikti nepatīkama smaka, kas liecina par nepietiekamu telpu ventilāciju un vēdināšanu.

Ikvienas institūcijas vadītāja kompetencē ir pieņemt lēmumus par iestādes darba attīstību vai optimizāciju un attiecīgām izmaiņām, lai sniegtu klientu vajadzībām atbilstošu pakalpojumu. Tas ietver arī lēmumus par sanitāro telpu un klientu istabu tehnisko un arī vizuālo atbilstību klientu vajadzībām, kas nepārprotami palielina klientu drošības sajūtu un komforta līmeni.

Nemot vērā, ka Institūcija klientiem nodrošina pastāvīgu dzīvesvietu, administrācijai jāizvērtē jautājums par nepieciešamību veikt remontu sanitārajās telpās, koplietošanas telpās un arī atsevišķās klientu istabās.

[2.2] Vizītes dienā tika konstatēts, ka ne visas Institūcijas telpās ir nodrošināta klientu vajadzībām atbilstoša vides pieejamība. Proti, atsevišķu Institūcijas telpu plānojums nav piemērots personām ar kustību traucējumiem un personām, kas pārvietojas riteņkrēslā.

Institūcija ir izvietota ēkā, kur atsevišķās telpās un gaitenī ir izteikti augsti sliekšņi, kas ievērojami apgrūtina personu pārvietošanos starp istabām un gaiteni.

Minētais problēmu jautājums vizītes laikā tika pārrunāts ar Institūcijas direktori, kura norādīja, ka atbilstošas vides pieejamības nodrošināšana un remontdarbu veikšana būtu risināma ilgtermiņā.

Tiesībsargs atzinīgi vērtē, ka Institūcijā nav izveidota tā saucamā “slēgtā nodaļa”, kurā atsevišķi no pārējiem klientiem tiktu izvietoti klienti ar demenci un/vai garīga rakstura traucējumiem. Līdz ar to visi Institūcijas klienti ir izvietoti istabās, ļaujot ikvienam piedalīties ne tikai Institūcijas kopējos ikdienas pasākumos, bet arī sajūties savās tiesībās un brīvībās vienlīdzīgi ar visiem pārējiem klientiem.

Rekomendācijas:

1. Sadarbībā ar Limbažu novada pašvaldību rast iespēju remontdarbu veikšanai Institūcijas sanitārajās telpās, koplietošanas telpās un atsevišķās klientu istabās, tādējādi nodrošinot atbilstošāka pakalpojuma sniegšanu klientiem.
1. Veikt nepieciešamās darbības, lai novērstu klientu sanitārajās telpās esošo pelējumu un tā negatīvo ietekmi uz Institūcijas klientu un darbinieku veselības stāvokli.
2. Nodrošināt Institūcijas klientiem lielāku dzīvojamo platību, izmitinot klientus istabās tādā veidā, lai ievērotu viņu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību.
3. Nodrošināt privātumu klientu sanitārajās telpās - vannas telpā, paredzot nepieciešamo aprīkojumu (aizslietni vai aizkarus).
4. Nodrošināt klientu koplietošanas telpu regulāru vēdināšanu, paredzot dabīgo vai mehānisko ventilāciju.
5. Nodrošināt normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu attiecībā uz vides pieejamības nodrošināšanu Institūcijā.

[3] **Jautājumā par pārvietošanās brīvību** sakarā ar Institūcijā ieviesto kārtību Covid-19 izplatības novēršanai tika secināts, ka klientu un viņu piederīgo tikšanās notika tikai 2020. gada un 2021. gada vasaras mēnešos. Tādējādi kopš Covid-19 pandēmijas komunikācija starp klientiem un piederīgajiem notiek pārsvarā telefoniski.

Saskaņā ar Institūcijas darbinieku sniegto informāciju, klientu tikšanās klātienē ar piederīgajiem faktiski nav notikušas kopš Covid-19 pandēmijas sākuma 2020. gada 14. martā līdz 2020. gada vasarai, kad valstī noteiktie ierobežojumi tika mazināti. Līdz ar to, savstarpēji vienojoties ar Institūcijas darbiniekiem, klientu piederīgajiem bija iespēja satikt savus tuviniekus 2020. gada vasaras mēnešos. Savukārt kopš 2020. gada rudens klientu tikšanās klātienē ar piederīgajiem tika ierobežotas.

Arī 2021. gada vasaras mēnešos Institūcija nodrošināja klientu un viņu piederīgo tikšanās klātienē. Lai apciemotu savu tuvinieku Institūcijā, ir nepieciešams telefoniski sazināties ar administrāciju un vienoties par plānotās vizītes dienu un laiku.

No cilvēktiesību viedokļa raugoties, ir svarīgi nodrošināt, lai jebkādi tiesību ierobežojumi, kas šobrīd tiek piemēroti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju klientiem saistībā ar Covid-19 izplatības novēršanu, būtu samērīgi un to rezultātā klientiem gan tiešā, gan arī netiešā veidā netiktu nodarīts kaitējums.

Akcentējams, ka visiem Institūcijā noteiktajiem klientu tiesību ierobežojumiem ir jābūt ne tikai izskaidrotiem ikvienam klientam saprotamā veidā, bet arī pamatotiem uz objektīviem apsvērumiem. Turklāt svarīgi ir atcerēties par ikviena klienta individuālajām vajadzībām,

nepieļaujot pārlietu klientu tiesību ierobežošanu, kas varētu radīt papildu konfliktsituācijas un arī grūtības komunikācijā ar klientiem un viņu tuviniekiem.

Ņemot vērā minēto, atzinīgi vērtējams, ka laikā, kad Institūcijā bija noteikta karantīna Covid-19 izplatības novēršanai, administrācija bija atradusi veiksmīgi veidu, kā nodrošināt klientu un viņu piederīgo tikšanos, nepakļaujot savstarpējam apdraudējumam. Tā kā Institūcija ir izvietota viena stāva ēkā, klientu piederīgajiem ierodoties Institūcijas pagalmā, bija iespēja redzēt savus tuviniekus par logu, bet atverot logu, arī sarunāties, kas nenoliedzami, pozitīvi ietekmēja klientu kopējo labsajūtu.

[3.1] Saskaņā ar Veselības ministrijas un Labklājības ministrijas sniegtajām rekomendācijām Institūcijā ir ierīkota viena atsevišķa telpa (medicīniskais izolators), kas ir paredzēta ar Covid-19 inficēto klientu izolācijai un kurā ir vietas 2 personām.

Minētā medicīniskās izolācijas telpa ir izvietota Institūcijas ēkas 1. stāvā un tajā ir ievietotas 2 gultas, kā arī atsevišķa sanitārā telpa. Pozitīvi vērtējams, ka medicīniskās izolācijas telpā ir atsevišķa ieeja no pagalma puses, tādējādi nodrošinot nepieciešamo epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu.

Vizītes dienā medicīniskā izolatora telpās nav bijis ievietots neviens Institūcijas klients.

Būtiski norādīt, ka arī medicīniskās izolācijas telpā ievietotajiem klientiem ir nepieciešams nodrošināt regulāras nodarbības (ņemot vērā individuālajos sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plānā noteiktos mērķus), kā arī ikdienas pastaigas svaigā gaisā gadījumos, kad klienta veselības stāvoklis to pieļauj.

Rekomendācija:

1. Nodrošināt medicīniskās izolācijas telpā ievietotajiem klientiem ikdienas pastaigas vai vingrošanu ārā (ja nav medicīnisku kontraindikāciju), kā arī ikdienas aktivitātes (lasīšana, TV, radio) un iespējas uzturēt kontaktu ar ārpusauli, lai kompensētu kaitīgo ilgtermiņa izolācijas iedarbību.

[4] Attiecībā uz klientu līdzdalību nodarbībās un brīvā laika pavadīšanas iespējām tika secināts, ka saskaņā ar Institūcijas darbinieku sniegto skaidrojumu, kopš 2020. gada marta mēneša visi brīvā laika pavadīšanas pasākumi bija atcelti vai arī ierobežoti, lai nepieļautu Covid-19 izplatības riskus institūcijā. Savukārt klientiem paredzētās nodarbības bija notikušas individuāli, organizējot tās klientu istabās.

Tiesībsarga biroja pārstāvji secināja, ka Institūcijā esošā ēdamzāle tiek izmantota gan klientu ēdināšanai, bet gan arī kā nodarbību telpa. Tajā klientiem vienuviet ir pieejamas dažādas nodarbības un arī brīvā laika pavadīšanas iespējas. Minētajā telpā ir atrodams arī nepieciešamais aprīkojums, lai nodrošinātu jēgpilnu nodarbību klāstu visiem Institūcijas klientiem.

Akcentējams, ka ikvienam Institūcijas klientam ir būtiski nodrošināt ne tikai mērķtiecīgi organizētas nodarbības (veicinot klientu sadzīves iemaņu saglabāšanu un attīstīšanu), bet arī sniegt nepieciešamo atbalstu brīvā laika jēgpilnai pavadīšanai, jo citādi pastāv objektīvi riski netiešā veidā veicināt klientu pasivitāti, kuras rezultātā var iestāties klientu apātisms, kas ilgtermiņā pasliktinās psihiskās veselības stāvokli.

Pozitīvi vērtējams, ka redzamā vietā pie Institūcijas informācijas stenda bija atrodams sociālā aprūpētāja un sociālā darbinieka darba plāns 2021. gada septembrim un arī oktobrim. Arī 2021. gada septembra un oktobra mēneša nodarbību un pasākumu grafiks bija atrodams ikvienam klientam redzamā vietā. Minētajos darba plānos un grafikos tika uzskaitītas gan klientiem plānotās nodarbības gan arī brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Saskaņā ar minētajos grafikos apkopoto informāciju Institūcijas klientiem tiek piedāvāts samērā daudzveidīgs nodarbību klāsts:

- vingrošana individuāli istabās un arī vingrošana zālē, uzdevumu risināšana, kulinārijas nodarbības, rokdarbi, zīmēšanas tehnika u.tml.;
- individuālās nodarbības - runas vingrinājumi, rakstīšanas vingrinājumi, individuālās sarunas ar klientiem u.tml.

Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto, visiem Institūcijas klientiem tiek nodrošinātas arī saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas - laikrakstu pārskats, grāmatu lasīšana, tematiskās sarunas par literatūru, klientu iepirkšanās u.tml. Proti, redzamā vieta pie Institūcijas informācijas stenda bija atrodams arī sociālā darba plāns 2021. gadam, kurā bija uzskaitītas visas klientiem paredzētas brīvā laika pavadīšanas iespējas, tai skaitā arī plānotās ekskursijas un braucieni klientiem, kopīga svētku dienu un klientu jubileju svinēšana u.c.

Vizītes dienā Tiesībsarga biroja darbinieki tika arī informēti, ka tuvākajās dienās tiks organizēta visu klientu anketēšana ar mērķi noskaidrot klientu vērtējumu par Institūcijā sniegtajiem pakalpojumiem, kas liecina par Institūcijas administrācijas un darbinieku vēlmi nodrošināt saviem klientiem pēc iespējas kvalitatīvāku ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.

Kopumā, izvērtējot Institūcijā izstrādāto 2021. gada septembra un oktobra mēneša nodarbību un pasākumu grafiku, kā arī sociālā darba plānu 2021. gadam secināms, ka Institūcijas klientiem tiek organizētas regulāras nodarbības un saturīga brīvā laika pavadīšanas pasākumi, kas atbilst klientu vecumposmam, interesēm un individuālajām vajadzībām.

Ņemot vērā minēto, Tiesībsarga biroja pārstāvji ļoti atzinīgi novērtēja Institūcijas sociālās darbinieces G.Niedrītes ikdienas veikto darbu ar klientiem, nodrošinot nepieciešamās nodarbības, bagātīgu materiālo bāzi (dažādas spēles, aprīkojums taktilās stimulācijas nodarbībām, prāta spēju attīstoši uzdevumi u.c.) un brīvā laika pavadīšanas iespējas, pamatojoties uz katra klienta veselības stāvokli un individuālajām spējām.

Vizītes dienā Tiesībsarga biroja darbinieki arī pārliecinājās, ka klientiem ikdienā tiek nodrošinātas brīvā laika pavadīšanas iespējas, proti - Institūcijas pagalmā tika organizēts koncerts par godu Senioru dienai (1. oktobris), kurā piedalījās vietējais koris, iesaistot koncertā arī visus Institūcijas klientus un darbiniekus.

[5] **Attiecībā uz sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jautājumiem** tika konstatēts, ka saskaņā ar Institūcijas darbinieku veiktajiem ierakstiem klientu aprūpes grafikos 2021. gada vasarā, klientiem personīgās higiēnas pasākumi (mazgāšana, roku un nagu kāju aprūpe, gultas veļas maiņa) tiek nodrošināti vidēji trīs vai četras reizes mēnesī.

Kaut gan šāda klientu personīgās higiēnas organizācija atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai², tomēr aicinām Institūcijas administrāciju un atbildīgos darbiniekus organizēt klientu personīgās higiēnas pasākumu nodrošināšanu atbilstoši individuālajām vajadzībām un arī ņemot vērā Latvijā esošās klimatiskās izmaiņas (piemēram, karstas vasaras laikā klientu personīgās higiēnas pasākumi nešaubīgi būtu jānodrošina katru dienu).

[5.1] Vizītes laikā iepazīstoties ar atsevišķu klientu lietām, Tiesībsarga biroja pārstāvji tajās nav konstatējuši ierakstus par plānotajiem un veiktajiem sociālās rehabilitācijas pasākumiem. Saskaņā ar sociālās darbinieces sniegto skaidrojumu, tie ir ievietoti citā mapē. Tiesībsarga biroja pārstāvji rekomendēja klientu lietu noformēšanas jautājumos ievērot

² Ministru kabineta 2000. gada 12. decembra noteikumu Nr. 431 "Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām" 8.1. un 14.¹ punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/13628-higienas-prasibas-socialas-aprupes-institucijam>

normatīvajos aktos noteiktās prasības³, tādējādi nodrošinot ne tikai individuālu pieeju klientu lietām, bet arī iespēju dokumentāli pārliecināties par ikvienam klientam ilgtermiņā veiktajiem rehabilitācijas pasākumiem.

Piekrītot Tiesībsarga biroja pārstāvju sniegtajai rekomendācijai, Institūcijas sociālā darbiniece nekavējoši veica klientu sociālās rehabilitācijas plānu pārvietošanu uz klientu lietām.

[5.2] Analizējot atsevišķu klientu individuālos sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānos noteiktās problēmas, mērķus un uzdevumus, Tiesībsarga biroja pārstāvji secināja, ka klientu problēmas tiek definētas vispārīgi (piemēram, nespēj patstāvīgi veikt pašaprūpi), kā arī plānotais sasniedzamais mērķis vai nu netiek norādīts, vai arī nav novērtējams ilgtermiņā, kā rezultātā netiek sniegts skaidrs priekšstats par klientu problēmu jautājumu un darba ar klientu novērtēšanu dinamikā.

Lai klienti saņemtu savām individuālajām vajadzībām atbilstošus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, klientu plānos noteiktajiem mērķiem ir jāatbilst klienta izvērtēšanā konstatētajai problemātikai un speciālistu sniegtajām rekomendācijām. Veicot klienta izvērtēšanu ir nepieciešams novērtēt klienta sociālās situācijas izmaiņas un sasniegtos rezultātus, lai process būtu uzraudzīts, regulārs, secīgs un atbilstošs.

Savukārt, lai izvirzītie mērķi būtu jēgpilni, tiem jābūt definētiem tādā veidā, lai vēlāk varētu izvērtēt un analizēt sasniegto vai nesasniegto rezultātu. Pretējā gadījumā institūcijas starpprofesionāļu komanda nevarēs pārliecināties par klienta funkcionālo spēju atjaunošanu, uzlabošanu vai pasliktināšanos. Savukārt plāna aktualizēšanā nepieciešams iesaistīt pašus klientus, gan noskaidrojot viņu viedokli un vēlmes, gan arī motivējot un iesaistot noteikto problēmu risināšanas procesā.

Ņemot vērā konstatēto, Tiesībsarga biroja pārstāvji aicina Institūcijas administrāciju sazināties ar Labklājības ministrijas Metodiskās vadības un kontroles speciālistiem, lai saņemtu metodisko atbalstu un skaidrojumu par veiksmīgāko veidu, kādā nodrošināt klientu dokumentu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Vizītes laikā ar Institūcijas atbildīgajiem darbiniekiem tika pārrunāti problēmu jautājumi par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodrošināšanu, lai ilgtermiņā ievērotu klientu vislabākās intereses.

Rekomendācijas:

1. Organizēt visu klientu personīgās higiēnas pasākumu (mazgāšana, roku un nagu kāju aprūpe, gultas veļas maiņa) nodrošināšanu ne tikai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktai kārtībai, bet arī ņemot vērā klientu individuālās vajadzības un esošās klimatiskās izmaiņas.
1. Pilnveidot klientu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānu dokumentēšanu un aktualizēšanu, atspoguļojot informāciju par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānā noteikto aktivitāšu izpildi.
2. Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānu izstrādē ņemt vērā klientu funkcionālo spēju izvērtējuma rezultātus un speciālistu sniegtās rekomendācijas.

[6] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums⁴ paredz, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija ir sociālā institūcija, kas nodrošina personai,

³ Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 5. punkts
Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/291788-prasibas-socialo-pakalpojumu-sniedzjiem>

⁴ Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 1. panta 6. punkts.

Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/68488-socialo-pakalpojumu-un-socialas-palidzibas-likums>

kura vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju.

Savukārt Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 4.2. un 4.3. apakšpunkts⁵ ikvienam sociālo pakalpojumu sniedzējam uzliek par pienākumu sociālo pakalpojumu satura un apjoma plānošanu un nodrošināšanu atbilstoši klienta vajadzībām, vienlaikus sniedzot skaidrojumu klientam par sociālā pakalpojumā nepieciešamajām izmaiņām, mainoties klienta funkcionālajam stāvoklim vai citiem apstākļiem.

Vienlaikus minēto noteikumu 4.4. un 4.7. apakšpunkts paredz arī pienākumu nodrošināt klienta ģimenes vai mājsaimniecības locekļu iesaistīšanu sociālā pakalpojuma sniegšanas procesā (izņemot gadījumus, ja tas nav klienta interesēs) un sociālo pakalpojumu sniedzēja ētikas principu ievērošanas pienākumu un darbību klienta labākajās interesēs.

Lai nodrošinātu Institūcijā sniegto ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu atbilstību cilvēktiesību standartiem un normatīvajā regulējumā noteiktajām obligātajām prasībām, lūdzu tās administrāciju un tās darbu kontrolējošās un uzraugošās institūcijas (Labklājības ministriju un Limbažu novada pašvaldību) veikt visas nepieciešamās darbības minēto rekomendāciju ieviešanai.

Papildus, lai novērstu iespējamus Covid-19 uzliesmojuma gadījumus Institūcijā un sekmētu drošu pakalpojumu sniegšanu klientiem, kā arī drošus darba apstākļus darbiniekiem, aicinu Labklājības ministriju un Limbažu novada pašvaldību sniegt nepieciešamo atbalstu Institūcijas administrācijai, nodrošinot ne tikai ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un dezinfekcijas līdzekļiem, bet arī paredzot normatīvajā regulējumā noteiktās piemaksas pie mēnešalgas tiem darbiniekiem, kuri ir iesaistīti ar Covid-19 inficētu klientu un to kontaktpersonu aprūpē.

Par tiesībsarga rekomendāciju izpildi un plānotajām aktivitātēm to izpildei lūdzu informēt līdz 2022. gada 1. janvārim.

Pateicos par vizītes laikā sniegto informāciju un sadarbību ar Tiesībsarga biroja pārstāvjiem.

Ar cieņu
tiesībsargs

Juris Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

⁵ Ministru Kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 338 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”
Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/291788-prasibas-socialo-pakalpojumu-sniezjejiem>